

„Edinost“

zhaša enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je ravnostni naprej. Na naročbe brez prilozene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posiljena, osmurnice in javne zahvale, do maci oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gođnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Dve oblasti — stranki.

Razmišljanja.

(Dolje.)

„Tudi župniki in upravitelji žup? Meji njimi je junakov, ki umejo svojo nalogo pastirjev ljudstva in naroda. No, je tudi župnikov, ki niso junaci. Iz čisto hrvatskih župnij dopisujejo italijanski, iz čisto slovenskih nemški. Hočete-li, da na italijanske in nemške dopise in drugačne vloge iz hrvatskih in slovenskih župnij e. kr. namestništvo in druge oblasti v Trstu odgovarjajo hrvatski oziroma slovenski?!

Ako so škofje in župniki taki, je-li čudo, da tudi ljudstvo (priprosto ljudstvo, kmet, delavec) greši s starim grehom? Naj je e. k. oblast za hrvatskega kmeta v Istri sestavila hrvatsko zadolžnico ter mu jo predložila, da jo prečita in podpiše, on pa se pod hrvatskim besedilom podpisuje italijanski. Naj je slovenski kmet dobil od e. kr. oblasti v Trstu slovenski dekret. Dospevši v urad... pa prosi, naj se mu — po stari navadi — blagoizvoli pisati v italijanskem jeziku...

Občinskim upravam hrvatskim in slovenskim klanjam se do črne zemlje: one dopisujejo, prosijo in tožijo izključno le v svojem jeziku.

Še o naših duhovnikih. Ponavljam: med njimi je junakov. Ti junaki so največji do brotniki ljudstva in naroda. Onim, ki niso do brotniki, je dolžnost, da postanejo do brotniki. V Primorju ne more ljudstvu in narodu nikdo toliko koristiti, kolikor morejo duhovniki. Že to dejstvo mi je razlog, da jaz visoko cenim duhovski stan. Zato naj mi ta prečastiti stan ne zameri, ako mu v obraz povem resnico: vrline in pomanjkljivosti, pohvalo in grajo.

«Pokojni krški škof Feretič je ostavil v svoji oporoki 50000 gld. za utemeljenje hrvatskega gimnazija na Krku. Gledé na to, da se obresti od tega kapitala ne smejo trošiti, imeli bomo v par sto letih mesto prvotne glavnice svoto, s katero bi se moglo v Krku osnovati — vsenčilšče. Nesmejte se! Ako naši škofje tako računajo, tedaj...» [Slov. svet, št. 15 leta 1899.]

«Naš veliki škof Dobrila, ta predobri oče Hrvatov istriških, je zapustil zadostno

svoto za ustanovljenje hrvatskega konvikta v Pazinu. Da se je — po modri glavi njegovi — tedaj ustanovil v Pazinu konvikt, v katerem bi moglo živeti vsaj 100 naših junakov: tedanj nemški gimnazij bi se bil pohvalil! No, velikega škofa je odnesla smrt, a njega naslednik, škof Glavina, je ustanovil (hrvatski?) konvikt v — Trstu! Je-li to odgovarjalo želji velikega pokojnika? Po katerem zakonu ali po katerem pravnem pojmu se je mogla prekršiti njegova sveta upa?! Mar so izvrševalci Dobriline oporoke izbrali Trst mesto Pazina iz političkih, religioznih — ali pedagogičkih razlogov? Ne smejte se, narodnjaki, duhovniki, pedagogi...» [Slov. svet, št. 24 leta 1899.]

Kar v tem citatu ni rečeno o slovenskem škofu Glavini, to najdete pod nadpisom »Bischof Glavina« v 1. številki lista »Slavische Echo« tek. leta: Slovenec Glavina je v Kopru zasnoval italijanski konvikt!!

(Zvršetak pride.)

Javni shod

političnega društva »Edinost« v Sv. Križu dne 18. februarja 1900.

Ob 4½ popoldne je predsednik političnega društva »Edinost« prof. Matko Mandić z običajnim pozdravom otvoril zborovanje, predstavivši zborovalcem vladnega zastopnika, e. kr. okrajnega glavarja sezanskega, g. dra. Lahararja. Obrazložil je v kratkih potezih namen današnjega shoda, ki je v prvi vrsti ta, da se narod pouči, kako mu je postopati o reklamiranju svoje volilne pravice, ter je izročil v obširnejše poročilo o volitvah besedo g. dru. Otokarju Rybářu.

G. dr. Rybář je zavračal one, ki pravijo, da jih volitve v mestni svet nič ne brigajo, kar mestni svet itak dela, kar hoče. Mestni svet je pa važen, ker se tamkaj gospodari z občinskim premoženjem, in ker je ob enem deželni zbor, v katerem se krojijo deželni zakoni za Trst in okolico. Vsled tega je važno, kdo sedi v mestnem svetu. Ljudje, ki poznajo razmere in želje okoličanov, bodo delali za okoličane; naši narodni nasprotniki pa samo za-se in svoje prijatelje v mestu.

Izmučen, gladen, raztrgan, preganjen, zatiran in zaničevan boš hodil po širnem svetu. Kamorkoli prideš, sprejemali te bodo s kamenjem, blatom in nasilstvom. Hrana ti bo košček trde skorje, darovane ti od bratov, ki so skusili kedaj, kaj je glad; prenočeval pa boš po grmovju, v podrtinah in po celicah jetnic.

»Stoj, stoj! «sem zakričal skrajno razburjen in mrzel znoj mi je stopil na čelo. »Kedo si, da mi prorokuješ tako grozno bodočnost?«

Lahek nasmeh je zadržtel na njenih ustnah. »Dragi, jaz sem ženska, katero spoštuje malokdo; jaz sem ženska, radi katere se pogrezuje v vedno večje nezgode: dragi, jaz sem — Resnica!... Še je morda čas«, je nedaljevala po kratkem premolku, »da se izogneš neljubi usodi. Poprimi se nazorov drugih ljudi: poberi kamen in mi ga zalučaj v obraz... Stori to in stopal boš više in više v človeški družbi, v spoštovanju in v imovitosti.«

Završila je; jaz pa sem zrl srpo in nepremično v njen obraz. Ko je popustilo očaranje, ki se je bilo polotilo mojih udov, vskliknil sem:

»Nikdar, nikdar!... Tvoj pristaš do groba!«

»Zato pa postajaš izmučen, gladen, raztrgan, preganjan, zatiran in zaničevan berač...« Zopet je zadržtel na njenih

Govornik je opozoril na to, da je politično društvo »Edinost« mislilo, da ne bo treba prirediti shoda v Sv. Križu, tej od mesta najbolj oddaljeni čisto slovenski vasi, kajti Križani so o zadnjih volitvah pred tremi leti jasno pokazali, kako je njih mišljenje. Ali došle so vesti, da v Sv. Križu vendar ni vse tako lepo, kakor bi kdo mislil, da je marveč tu mnogo ljudi, ki bi za liter vina ali za krožnik goljaša prodali svoje prepričanje. To bi bilo jako žalostno, in govornik upa, da med Križani slednjič ne bo nikogar, ki bi se tako daleč spozebil. Bila bi sramota za vso vas, če bi imela takega človeka med sabo. Pa ne le sramota bi bila to, ampak dotičnik bi delal tudi v svojo in svojih sovaščanov škodo. Govornik je dokazoval, kako mestna gospoda skrbijo le za se in svoje prijatelje ter je v to svrhu opozoril na postopanje proti našim ribičem in na veliko škodo, ki jo klavzula o vinu dele našim vinogradnikom. Zavrnil je tudi one delavce, ki mislijo: kdor mi daje kruha, za tistega moram glasovati. Saj meščani našim delavcem ničesar ne darujejo; saj tudi italijanski delavci v Trstu služijo Grkom, Nemeem in Turkom, a vsled tega se ne postajajo Grki, Nemei ali Turki! Slovenski delavci, ki si v službi pri italijanskih gospodarjih, znajo ohraniti svoje prepričanje, so spoštovani, drugim pa pravijo, da so »prodani ščavi«. Drugega imena tudi niso vredni. Govornik je ovrzel prigovor tistih, ki odrekajo tržaškim Slovence pravico, da bi se brigali za volitve v okolici. Tržaški Slovenci smo z okoličani iste krvi, vse nas je rodila slovenska mati; če se bo okolici slabo godilo, godilo se bo slabo tudi tržaškim Slovence. Govornik je opozoril v tem pogledu na delovanje naših nasprotnikov, ki skrbijo n. pr. z ogromnimi žrtvami za italijanske šole, da se jim ne bi pozgubil noben otrok, da-si je že vlada za njih zadostno poskrbela. Ako se smejo Italijani brigati za svoje rojake, mora biti to dovoljeno tudi nam. Seveda bi bilo Italijanom ljubše, če bi v mestnem svetu ne bilo nikogar, ki bi gospodi gledal na prste, ki bi se protivil, ako slabo gospodarijo z občinskim premoženjem. Govornik je opozoril tudi na razloček med nastopanjem političnega »Edinost«, ki prihaja o belem dnevu v okolico, in postopanjem naših nasprotnikov, ki pošiljajo po noči svoje hlapce v zakotne

ustnah nasmeh, tako bolešno in koprneče milo, da sem se v duhu čutil dvignenega visoko gori v sinji vseмир, čez demenzijo umrjočih bitij.

Ko sem se predramil iz svojih bujnih sanj, je ni bilo več: jedino le usodepolna beseda »berač« je odmevala v moji duši.

Materijalizem in prosveta.

»Človečanstvo se ima zahvaliti le materijalizmu, da se je popelo do stopinje prosvete, na kateri se nahaja dandanes!« To je najljubši izrek naših modernih materijalistov.

Če prevdarimo nekoliko, prihajamo do zaključka, da je ta izrek neutemeljen popolnoma, kajti mi bi bili tudi brez materijalizma dospeli do te stopinje izobrazbe, morda še više, saj je vendar poznana stvar, da pohlep za užitek ovira polet duha ter mu stavlja gotove meje. Da pa je materijalizem stremljenje za užtkom, to mi menda ne oporeče živa duša.

Konečno, denimo še, da bi brez materijalizma ne bili dosegli tega, kar smo, kljub temu dejstvu bi bili še vedno na dobičku: ne bi poznali raznih strupenih cvetk, katerih duh zastruplja ozračje in mami ljudstva, da predstoječi in neizogibni svetovni krizi iščejo leka tam kjer ga ni.

Torej na škodo v vsakem obziru.

krčme, da tam s pijačo in denarjem navdušujejo ljudi za kakega Mauronerja ali Cumerja ter jih učijo kričati »eviva Italia!« Govornik je izrekel nado, da bodo Križani o prih. volitvah postopali tako, kakor to zahtevata le njih narodna čast in lastna korist.

G. dr. Edvard Slavik je nastavljal na besede predgovornika, da imajo Tržaški Slovenci pravico in dolžnost, da se brigajo za okoličane. Med tržaškimi in okoličanskimi Slovenci ni nobene razlike. Kri ni voda. Vsi tvorimo en narod; vsi imamo eno korist, eno željo, en namen. Oni drugi, ki prihajajo pred volitvami v okolico, ki niso z nami iste krvi, ki se vam usiljujejo, hočejo vas spraviti pod kuratelo. A okoličani morajo pokazati, da ne potrebujejo varuhov, ampak da znajo sami skrbeti za svojo korist. Obljub, katerih so jim o takih prilikah polna usta, ne izpolnjujejo, kakor nam je to že pokazala minolost. Kedar ne gre za volitve, govorijo o Slovenceh le zaničljivo. V mestnem svetu so nas n. pr. psovali barbare, katerih narodno orožje je kamen, da nismo vredni, da bi nam dali šole itd. Pa pravijo nekateri: kaj nam pomaga, če imamo 6 poslancev v mestnem svetu? Saj o glasovanju itak ne morejo zmagati proti 48 Italijanom! Pomisliti pa moramo, da imajo Italijani še vendar tudi nekaj sramežljivosti v sebi. Ako hočejo skleniti kako krivično stvar in jim naši poslanci razložijo, da je krivična, se Italijani vendar malo bojijo sramote, ker vedo, da pride stvar v liste, v javnost. Če ne za drugo, naši poslanci so torej vsaj za neko kontrolo v mestnem svetu, oziroma deželni zboru. Kar se tiče kandidata, je stvar seveda kakor vselej prepuščena volilecem. Za sedaj je prva stvar, da vsi naši volileci, ki so izpuščeni iz volilnih list, reklamirajo svoje volilne pravice ter da se zbršejo vsi tisti, ki so »po pomoti« notri. Seveda, magistrat tudi ni nezmotljiv. Smola je le to: če je kdo po pomoti izpuščen, je to navadno Slovenec, in če je kdo po pomoti notri, je pa navadno ta slučaj, da je to italijanski pristaš. Naj se torej obrnejo Križani do našega poverjenika, ki jim bo dajal potrebna pojasnila. Govornik upa, da ostanejo Križani zvesti obljudi, katero so svojedobno storili pod visokim drogom in veličastno slovensko zastavo sredi vasi!

G. Makso Cotič je razvijal v daljšem govoru, kako koristno je, ako imamo v mestnem zboru svoje zastopnike in tudi ako le kakor neme kontrolorje, ki spominjajo gospodo na slovensko gibanje po okolici. Malo dajo signori za okolico, a še to malo dajo le iz strahu baš pred slovenskim gibanjem, da bi namreč metali pesek v oči: vidite, radi vas imamo, radi. Čim bi se zgubil ta strah — in zgubil bi se, kakor hitro ne bi bilo nobenega slovenskega zastopnika v zboru — bi ne dali nič več. Tudi z ozirom na vladno je potrebno, da je kdo naših tam. Vlada nam ni prijazna in je zelo zadovoljna z Italijani, a najzadovoljnija bi bila, ako bi mogla poročati na Dunaj, da so tudi okoličani zadovoljni z njo in — z Italijani. In mogla bi poročati, ako bi ne bilo nikogar, ki bi jej govoril o krivicah, ki jih trpimo in tako moralno pritiskal nanjo.

Okoličanom pa treba, da si ohranijo svoje zastopstvo v protest proti glavnemu končnemu cilju nasprotnikov svojih. Ta cilj pa obstoji v tem, da bi tej zemlji, kjer še danes živi slovenski rod, tja preko Devina ustvarili nepretrgano zvezo z obljudjeno jim deželo. Ne varajte se, okoličani: oni vas hočejo podjarmiti politički in narodno v prvi vrsti zato, da bi vas porušili gospodarski, da bi vas prisilili umakniti se s te zemlje! Ko izgine iz okolice zadnji slovenski posestnik, tedaj bo dosežen cilj tistih, ki so vam baje »dobri pri-

PODLISTEK

Zeleni listi.

A. Z. Atanazijev.

Moja bodočnost.

Danes zjutraj sem srečal na cesti pred stanovanjem neko nepoznano beračico, zavito v staro in raztrgano ogrinjalo.

»Hvaljen Bog!« me je pozdravila, klonivša svojo glavo.

»Amen na veke!« sem odzdravil in segel v žep, da jej podelim mal dar.

Sirota, vidé moj namen, je stegnila roko v obrano in spregovorila: »Hvala... nisem prišla, da me obdarujejo, temveč, da ti povem nekaj o tvoji bodočnosti!«

Osupnil sem na tem odgovoru ter z začudenjem pogledoval siromašno ženo. Osupnil sem še bolj, kajti še le tedaj sem opazil razne zastarele in sveže rane, pokrivajoče obraz, vrat... sploh vse vidne dele telesa njenega.

»Za Boga, kedo te je nakazil tako!?« sem vskliknil pozabivši vse okolnosti, kajti v duhu sem videl pred seboj le nekako skrajno izmučeno bitje, trpečega človeka.

»Kedo me je nakazil?... Ljudje, oni dobri ljudje, ki se tako radi ponašajo s svojo izobrazbo in človekoljubnostjo... Ljudje, dragi moj, oni dobri ljudje, ki napravijo sčasoma tudi tebe — sličnega meni!

jatelj! Premislajte to, dragi okoličani, in uveriti se morate, da le pod svojo narodno zastavo boste mogli ohraniti svojim potomcem, kar so vam zapustili očetje: to sveto zemljo, ki je vaša last stoletja in stoletja.

G. dr. Slavik je utemeljeval resoluciji glede ribištva in klavzule o vinu, naglašuje da, ker smo zgubili mandat v državnem zboru, nam ne preostane drugega, nego da protestiramo proti krivicam, ki se nam gode, ter opozarjamo vlado na iste.

Rezolucija se glasi:

Naši državni poslanci se pozivljejo, naj ob obnovljenju trgovinske pogodbe med Avstro-Ogersko in Italijo delajo na to, da se ta pogodba spremeni tako, da bodo koristi domačih vinogradnikov in ribičev bolje varovane nego one tujih podanikov.

G. dr. Josip Abram je toplo priporočal resolucijo, stavljeno od dr. Slavika ter je opozarjal na to, v kakšni zvezi je ista s prihodnjimi volitvami. Zakoni, kakor je oni o klavzuli o vinu in o ribištvi, se sicer sklepajo za vso Avstrijo, torej v državnem zboru. Vendar imajo o takih politikah tudi deželni zbori mogočen vpliv na parlament; čisto jih vlada povprašuje za menenje ter se sklepajo v deželnih zborih resolucije, katere predlagajo potem parlamentu oziroma vladi. Celó na Furlanskem se oglašajo glasovi proti vinski klavzuli in italijanski državni poslanci sami skličejo shode v ta namen. Tega pa so se spomnili italijanski poslanci, ki so svoje dni glasovali za klavzulo, še le sedaj tik pred volitvami, ker se bojé za svoje mandate. To ni odkritosrečno in ne more biti, kajti Italijani ne mislijo na korist te domovine, ampak vedno le na hasek svojih bratov v Italiji. Ako okoličani izvolijo o prihodnjih volitvah italijanske kandidate, ne morejo zahtevati od njih, da bi sklepali v mestnem svetu ozir. v deželnem zboru resolucijo proti svojemu sreju, ki gori le za brate onkraj luže.

Dr. Slavik je glede klavzule še opozoril na menenje v mešanstvu, kateremu je dala izraz tuk. trgovinska zbornica, ki se je izrekla za ponovitev pogodbe z Italijo v sedanji obliki, ker da imajo tukajšnji trgovci od klavzule veliko haska. Lahko je mogoče, da vlada povpraša mestni svet za menenje glede te stvari. Mesto ostane seveda navdušeno za klavzulo; okolica pa se mora izreči proti isti. In potem mora vlada sama uvideti, kdo ima prav: ali meščani trgovci, katerim edino ta pogodba koristi, ali pa okoličani vinogradniki, katere je ista spravila do roba gospodarskega groba.

Predsednik prof. Mandić je priporočal resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta ter je z običajno zahvalo zaključil shod.

Trst, dne 20. februvarja 1900.

Še enkrat: kdo naj rešuje rekurze v reklamacijskem postopanju? Mi smo že dokazali (glej »Edinost« od minole sobote!), da za deželnozborske volitve povsodi — torej tudi v Trstu — veljajo splošna načela, ki velevajo, da volilne stvari spadajo v izročeno področje, torej v kompetencijo državne oblasti. Hkratu smo dokazali s konkretnimi podatki, da je o zadnjih volitvah tudi namestništvo bilo istega menenja in da je to svoje menenje tudi praktično izvrševalo. Po takem smo dokazali tudi, da so oni »kompetentni krogi«, ki so zatrdili v »Information«, da Slovenci nimajo prav, ako se tožijo radi letošnjega postopanja namestništva, ker da je jasno, da kompetencija pripada mestnemu svetu, da so ti krogi torej v očitnem nasprotju z zakonom in z svojo lastno minolostjo!

No, denimo, da bi se stvar dala kako tolmačiti v prilog razlaganju »kompetentnih krogov«, ki so nas hoteli v »Information« postaviti v krivo luč, denimo, da bi bilo dopustno — a le dopustno! — da vlada prepusti kompetencijo mestnemu svetu; potem pa moramo povprašati: je-li v mestnem svetu, v sedanji njega sestavi, pričakovati take objektivnosti, da se bo v reklamacijskem postopanju reševalo le po stvarnih ozirih, tako namreč, da vsakdo, ki je upravičen, brez ozira na stranko in narodnost, pride do svoje volilne pravice?! No, danes smo v prijetnem položaju, da niti ne treba, da bi mi odgovarjali na to vprašanje, ker je že današnji »Triester Tagblatt« govoril tako jasno, da zadošča. Ta list pa je menda vir, ki tudi »kompetentnim krogom« ni sumljiv. Prosimo torej, da čitate, kar piše »Triester Tagblatt«:

»Iz zapisnika seje municipalne delegacije od 5. t. m. posnemamo: Svet, dr. Janovitz je interpeliral župana o vzrokih, ki so mu bili v povod, da je predčasno in ne da bi bil popred obvestil municipalno delegacijo, razpisal občinske volitve, čemur je posledica ta, da mnogi občinski funkcionarji, ki bi po odobrenju novega organizacijskega statuta zadobili volilno pravico, in da mnogi drugi, ki pričakujejo rešitve svojih prošelj za podeljenje mešanstva, ne bodo deležni volilne pravice. Župan je odgovoril, da je že v oktobru minolega leta obvestil mestni svet o nekem dopisu namestništva, s katerim se mestni svet pozivlja, naj ukrene potrebno, da se bodo volitve mogle izvršiti takoj po preteku v statutu določenega triletnja, ter da je (župan namreč) — z ozirom na okolnost, da so volilne liste že razpoložene na upogled in z ozirom na poznane dogodke v zadnjih časih, ki dokazujejo, da mej županom in mestnim svetom ne vlada ono soglasje, ki je neizogibno potrebno za dobro poslovanje občinske uprave — smatral za svojo dolžnost, da povsodi volilni akt, kar pa ne prepreči, da ne bi sedaj poslušajoči mestni svet imel za nekaj tednov daljšega življenja, nego je predpisano. Kar se tiče prošelj za podeljenje mešanstva, pridejo le-te v prihodnji mestni seji v razpravo, zбоk česar se bodo dotične spremembe mogle izvršiti uradnim putem v odprtem roku. Slednjič je izjavil župan, da on gotovo ni nikdar šel za tem, da bi omejeval volilno pravico, saj je vendar znano, da je nedavno on predložil deželnemu odboru dodelek zakonu, po katerem naj bi se volilna pravica razširila v mejah možnosti, ali deželni odbor je odklonil istega (!).

Mej tem se je fabrikacija mešanstva na debelo od strani tega mestnega sveta izvršila prvič, ali po uzoreu, danem že mnogokrat. Istotako je znano, da je bilo podeljevanje mešanstva v Trstu — po običaju, prelomljenem še le od sedanjega mestnega sveta — jako redko in navezano na posebne predpostavke. Nova praksa pa kaže, da je mešanstvo postalo ceneje, nego jagode na trgu, kajti — ob vsem respektu do oseb, ki so na novo zadobile Civitas tergestina — ne vemo onih zaslugah ničesar drugega, nego to, da na mestni upravi vodilna stranka pričakuje od njih, da bodo v predstojajoči volilni kampanji jako poraben — »kanonenfutter«. Za tako interpretacijo mešanstva na debelo govorim n. pr. tudi okolnost, da so nekemu možu, ki je sam zaprosil za podeljenje mešanstva, odbili prošnjo le zato, ker se je izneveril progressovski zastavi in se je pridružil disidentom te stranke. Neka nezajamčena govorica hoče celó vedeti, da ti novi cives niso ničesar drugega storili za dosego brezpogojne volilne pravice, nego da so zapisali svoje ime na prošnje, došle jim v hišo spisane in zgotovljene (!). Ker se je mešanom od predzadnjega avancementa to dostojanstvo podelilo ne da bi bili plačali pristojbino, si moramo že misliti, da se je tudi o zadnjem povišanju to podeljenje izvršilo brez taks.

Tako karakteristiko podaja celó »Tr. Tagblatt« o ljudeh, katere »kompetentni krogi« smatrajo menda za dovolj objektivne za nepristransko reševanje rekurzov v reklamacijskem postopanju!! Za danes ne pišemo nobenega komentarja več!

Politični pregled.

TRST, 19. februvarja 1900

Še o imenovanju deželnega šolskega nadzornika za slovensko štajersko. Nemški liberalni listi trde, da ni res, da bi bila sklenjena stvar, da bo za južno Štajersko imenovan poseben slovenski deželni šolski nadzornik. Resnično da je edino to, da bo zistemizirano mesto še jednega šolskega nadzornika. Z vprašanjem imenovanja da se vlada ni bavila dosedaj in sploh da pride to na vrsto še le tja poleti. Temu nasproti trdi radikalni »Grazer Tagblatt« — kakor pesnemljemo iz »Slov. Naroda« — da je dotična vest pov. em resnična in da bo potrební znesek že v prihodnjem proračunu.

Da vidimo, kdo ima prav! Zanimivo je pa, kako tudi ta dogodek kaže tisto dvojno mero, ki je Nemcem vedno v rokah. Če nemška korist zahteva tako, se kakor klopi drže ideje centralizma, če pa ista korist zahteva drugače, so vam federalisti in avtonomisti najčistejšega kroja. Kjer morejo ustavo tolmačiti v prilog svojim privilegijam, so fa-

natični »verfassungstreue« in so kar zagrizeni v obrambi historičnih oblik in tvorb, sicer pa bi nič ne imeli proti temu, da se temeljna določila ustave kršijo dan na dan in bi ne imeli nič proti temu, ako se § 19 makari z nasiljem vrže iz ustave in se vsa njih blažena historična uredba države poruši s tem, da se Galicija iztrže iz kroga »kraljestev in dežel, zastopanih v državnem zboru«. Seveda: Galicija je slovanska dežela in po nje odpadu bi bil slovanski element vsaj številno oslabljen. In ta moment zadošča nemški sebičnosti, da so ti veliki branitelji celokupnosti države sleherni hip pripravljeni, da razbijejo isto celokupnost.

Tako merijo vedno z dvojno mero in take se kažejo tudi sedaj ob vprašanju deželnega šolskega nadzornika za spodnje Štajersko. Tu kriče, da bi tako imenovanje pomenjalo raztrganje dežele; a isti štajerski Nemci pomagajo češkim Nemcem najbolj kričati po — razdeljenju vseh javnih ustanov in oblasti!

Na Štajerskem centralisti, na Češkem narodni avtonomisti! In morala iz te dvojne mere?! Brez programa so, brez načela so, nesramno nedosledni so, ne sramujejo se najhujega protislovja in jedina vodilna misel jim je — gospodariti nad drugimi!

Spravne konference. V večerajnji seji oddelka za Moravsko so govorili o rabi češkega in nemškega jezika v zunanji službi državnih oblasti na Moravskem. Brzojavka korespondenčnega biró trdi, da je v načelnih točkah prišlo do sporazumljenja. Gledé družij točk da so se od obeh strani stavili popolnjevni predlogi.

Po takem bi bili v vladnih krogih dobrih nad. Tudi »Neue Freie Presse« poroča, da se vlada trudi, da neposredno in posredno vpliva na Čeha v ta namen, da bi privolili v premirje vsaj tako dolgo, dokler traja pravna konferenca in ne bi tirali obstrukcije. Čehi da se kažejo sicer trde, ali vendar da žele — zlasti oni iz Moravske —, da se stvari ne poostre do skrajnega in da se pravna konferenca ne razprši z bojnim krikom, kar bi se gotovo zgodilo, ako Čehi nastopijo obstrukcije.

Intri se snide češki klub, pojutršnjem pa izvrševalni odbor desnice.

V zbornici v Budimpešti se je večeraj nadaljevala razprava o proračunu ministerstva za notranje stvari. Razprava je bila znamenita, ker se je vladni pristaš Pulszky dotaknil vprašanja narodnosti na Ogerskem. Menil je, da država ogerska hoče rešiti narodnostno vprašanje z modrimi odredbami, administrativnimi, zakonodavnimi in političnimi, s katerimi se narodnosti, pripadajoče državi Oggerski, povzdignejo na tako stopinjo kulturnega in gospodarskega razvoja, da pozabijo svojih sorojakov v inozemstvu.

Tem izjavam je videti na prvi mah, da so prikrojene po znanem ogerskem receptu: na videz, v besedah, pred svetom vitezi, da bi mislil svet, da je država Oggerska najliberalnejša država na svetu in madjarski politiki evet poštenja. — Saj na Ogerskem imajo že zakon o narodnostih, s katerim paradiirajo pred svetom, kadar-koli se oglašajo tožbe zatiranih, a kdaj še se je faktično izvrševal ta zakon?! Nikoli.

Tako ne dožive narodnosti nikdar tiste skrbi za kulturni in gospodarski razvoj njihov, o kateri je govoril Pulszky, da niti ne govorimo o politični in narodni slobodi; pač pa se bodo slej ko prej polnile ječe z slovaškimi in rumunskimi rodoljubi, se bodo zapirale nemadjarske šole in se bo nadaljevalo nasilno, nemorlno madjariziranje otrok. Madjari so zašli predaleč, prevelika je že mera krivice, da bi sploh kdo še mogel verjeti v možnost poštenja madjarskih politikov.

Tržaške vesti.

Govorite sedaj! Kakor znano, je »Independente« očital našim možem na Proseku, da so na nepošten način postopali o deljenju denarja iz zapuščine pok. Dr. Seppija. Mi smo že na primeren način reagirali in ponavljamo, da je bil napad v italijanskem listu pravo lopovstvo, kakoršnjega so zmožni ljudje, ki menijo — pokvarjeni sami —, da so pokvarjeni tudi vsi drugi. Sedaj smo izvedeli, da so naši možje na Proseku izročili okrajnemu načelniku natančen izkaz o izvršenem razdeljenju onega denarja. Ta izkaz utegne biti že na magistratu in pozivljamo gospode na tej oblasti, da — ako imajo le iskrico poštenja v svojem sreju — na podlagi te listine dokažejo le senco kakega nepoštenja naših mož,

in ako ne morejo tega, naj po krivici žaljenim dajo zadoščenje. Gospodje na magistratu so dolžni to tudi sebi in svoji časti, kajti oni list se vedno in vedno predstavlja kakor tolmač njihovega mišljenja.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili obsojeni: 27-letni Fran Sviligoj zaradi javnega nasilstva v 6 tednov ječe; 19-letni mehanik Nikolaj Višnjevich zaradi jednakega čina v 3-mesečno ječo; 34-letni Dominik Goia iz Rimini zaradi hudodelstva tatvine v 4, a 23-letni Alojzij Benko zaradi istega čina v 18 mesecev ječe. Isto je zakrivil 18-letni Ciri Lavrenčič ter dobil 4 mesece ječe. 30-l. Gašpar Vodopivec, obtožen zaradi javnega nasilstva, je bil oproščen.

Mrtvec v morju. Včeraj jutro so našli ob pomolu št. 2. v svobodni luki truplo utopljenca, v katerem so spoznali 60-letnega berača Antona Markuzo. Je-li ponesrečil, ali pa imamo opraviti s samomorom, kdo ve! Truplo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

V morje je padla. Vsled nepazljivosti je večeraj poludne na obali Grumula padla v morje neka 12-letna deklica iz zagate S. Tecla. Rešili so jo ter spravili v stanovanje.

Ponesrečil na delu. 39-letni Andrej Sosie z Opčin je padel večeraj pri delu na telefonski zvezi z nosilec ter se na več krajih nevarno poškodoval. Spravili so ga v bolnišnico.

Voz in konj v morju. Včeraj predpoludne je padel z obali Mandracchio tovorni voz trdke Pollack v Barkovljah s konjem vred v morje. Oboje so spravili zopet na kopno.

Samomor. Včeraj o poludne je na borznem trgu neka elegantno oblečena gospica izpila količino fenilne kisline ter se zgrudila na tla. Neki redar, ki je bil v bližini, jo je spravil v bolnišnico. Nje stanje je nevarno. Dosedaj se ni izvedelo, kdo je nesrečnica.

Kakor smo doznali je neznanka že večeraj popoldne umrla.

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 594 slučajev bolezni, 582 oseb je bilo proglašanih, da so zdrave, 1005 jih je nadalje ostalo v zdravljenju. Med poslednjimi je 145 takih bolnikov, ki so ponesrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 216. Na bolniških podporah se je izplačalo tekom zadnjega tedna 12.603,68 kron.

Mrtveci prijavljeni dne 18. t. m.: Per-tot Olga, 11 m., ul. Solitario 8. — Vitus Marija, 7 d., S. M. M. spodnja 236. — Rossi Anton, 56 l., ul. Giulia 29. — Krečič Marija, 1 m., Barkovlje 43. — Kersič Estela, 40 l., ul. S. Lazzaro 3. — Caffieri Andr., 85 l., ul. Ghega 5.

19. februvarja: Gattiaoni Viktorija, 2 l. ul. S. Servolo 2. — Dolinšek Karol, 2 l., ul. Bosco 17. — Jems Henrik 1 in pol leto, ul. Media 5. — Dodič Justina, 5 m., Rojan 155. — Zlobec Ana, 7 m., Kolonja 84. — Bearzi Olimpia, 6 m., ul. Capiteli 22. — Russ Josef, 52 l., ul. Valdirivo 10. — Ermanis Alojz 1 l., ul. Acquedotto 18.

V bolnišnici: Ropelka Urša, 58 l. — Stare Alojzij 2 d. — Kjuder Ivan, 73 l. — Marak Anton, 48 l. — Fakin-Zulnim Anton, 42 l. — Mramor Jera, 68 l. — Blažica Fer. 3 l.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7,0, ob 2. uri popoldne 12,0. C. Tlakomer ob 7. uri zjutraj 757,2 — Danes plima ob 0,18 pop. Oseka ob 6,31 predp. in 6. pop.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 21. februvarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: na Greti št. 290, hišna oprava: v ulici Sette Fontane št. 25, konjska oprava: v ulici Chioza št. 14, hišna oprava: v ulici della Borsa šte. 1. in v ulici Riborgo šte. 10, oprema zaloge, knjige in pisarniški predmeti: v ulici Madonna št. 29, krčmarska oprema: v ulici Toricelli št. 4, hišna oprava.

V počestčenje spomina pokojnega prijatelja Adolfa Angelija je daroval dijaški kuhinji gospod dr. Karol Lukeš 6 K. (O tej priliki bodi omenjeno, da je blagi pokojnik, da-si sin italijanskega očeta, se svojo materjo Slovenko vsikdar govoril le slovenski, kar je gotovo sila redek slučaj, ki ni le v čast pokojniku, ampak tudi vzgledni materi njegoví. Ured.)

Istim povodom je darovala gospa Marija Mahorčič 20 K ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda.

Veselica pevskega društva »Hajdrih« na Proseku. Po precej dolgem presledku

smo prišli včeraj na veselico na Prosek. Občinstva je bilo obilo, pa bi ga bilo lahko še več, posebno ker ni bilo na Proseku že dolgo nobene veselice. No, vzrok je bil tudi nekaj v neprijetnem vremenu, nekaj pa, ker so se vršile v bližini še tri druge veselice. Petje od prve do zadnje točke je bilo prav dobro izvajano, posebno pa je ugajal občinstvu šaljivi zbor »Nosa«, katerega so pevec uprizorili s ponarejenimi nosovi. To točko so morali ponavljati. Zlasti originalen je bil pevovodja g. Šone, ki je vzbudil s svojimi šaljivimi kretnostmi o taktiranju mnogo smeha. O gosp. pevovodji moramo reči, da je pokazal o tej priliki nadarjenost v poučevanju petja. — Gica Španger je pokazala v Gregorčičevi »Jeftejevi prisegi« lepo zmožnost za deklamiranje. — O igri »Prijetno iznenadenje« moramo opomniti, da ni bila baš najbolje izbrana in prepočasno igrana, kar velja zlasti g. Zagajšek, kateremu bi svetovali, naj opusti tisto neprestano prestapljanje. Tudi izgovarjanje se nam je zdelo nekoliko premonotonno. Godba nam pa — odkrito povedano — ni ugajala; videlo se je, da so morali biti začetniki. Prihodnjič naj bi odbor poskrbel za boljšo godbo.

V obče pa — kakor rečeno — je veselica vspela najlepše in je »Hajdrih« dokazal, da ima še življenske moči v sebi vzlic vsem intrigam izdajice.

Brzovjaka iz Petrograda. Sredca in Belegagrada, došla dne 19. febr. ob 8. uri 16 minut zvečer:

Posebni brzovlak je odpeljal tri »cape« radikali: Srba, Rusa in Rumuna. Namenjeni so v Trst na »sijajno maskarado«. Spremstvo. Pet mavh govorov v vseh slovanskih jezikih je naplujenih. V Zagrebu obstanejo, da si napolnijo »čifta«.

»Povž« na maskarado! V nedeljo, sedmi dan tega tedna, 25. noč slinčnega meseca, leta 6000 po Adamu, ob napovedani uri, zleze slavni slinčni neobstoječi, kolopoprivatelj klub »Povž« na tisto maskarado, katero smo smeli lansko leto še imenovati s krstnim imenom.

Obligatni P. S. v tej »salatni štajoni« bo to prvo počasnno in počastno, sicer suho, a vendar melodramatično razpoloženo lezenje svetovnoznanih slavni »Povžev« ob pletejlinovi svetli svetovni razsvetljavi svitajočih se svetilk.

Povžev P. S. — Po tej cesti navdušujemo vse naše maskirano občinstvo živih ljudi, da sokolski prifrli nata »Povžev« štravagantni, do vseh nervoznih čutil segajoči — spektakel.

Za neobstoječi odbor

Mi — »Povži«.

Iz Škudnja smo prejeli: Da vrne mnogokratni obisk vrlih bratov Sokolov na naših maskaradah, sklenil je tukajšnji plesni odsek, da vrne te obiske ter da se polnoštevno udeleži sijajne maskarade v Trstu in sicer v različnih slovanskih narodnih nošah.

Plesni odsek v Škudnji vabi na veliko zadnjo maskarado, ki se bo vršila v nedeljo dne 25. svečana 1900. v dvorani g. Marije Sanein-Čemot. Začetek ob 4. uri pop. in bo ples trajal do polnoči. Vstopnina: možki 40 nvč. in ženske 30 nvč. Ker je čisti dohodek namenjen v dobrodelne namen, se najuljudneje priporoča in vabi na obilno udeležbo

ODSEK.

Vesti iz ostale Primorske.

× Boykot slovenskim trgovcem na vsej vrsti propoveduje v dopisih iz Gorice neki tržaški italijanski list. »Dolžnost meščanstva je paziti na to, da se družine glede svojih potrebščin zatekajo samo k Goricanom. Ta dolžnost se tiče tudi oblasti... kajti z našimi naročili si služijo nasprotniki denar, katerega porabljajo potem v našo škodo. Odtegovati sovražniku živila — to je bilo vsikdar najboljšo sredstvo v vojni!«

Idite in storite isto tako!

× Hrvatska Čitaonica v Kastvu vabi na zabavo, ki bo dne 25. februarja v prostorih »Narodnega doma«. Možno je priti tudi v kostumu. Čisti dohodek je namenjen v dobrodelne svrhe. Začetek ob 7. in pol uri zvečer.

Vesti iz Kranjske.

* Umrli je v Ljubljani gosp. I. Kvas, ki je bil dobro poznan v Trstu in ki si je z veliko pridnostjo pridobil precejšnje premoženje.

Odkar mu je pred kakimi dve leti umrla žena, ni bil več pri zdravju. Nikdar ni mogel preboleti te zgube. Naj počiva v miru.

* Iz Ilirske Bistrice nam pišejo dne 18. t. m.: Naše vrlo gasilno društvo vspelo je v malih letih svojega obstanka do vrhunce. — Kakor običajno vsako leto, imeli smo v nedeljo 18. t. m. »veselico gasilnega društva«. Pod vodstvom neutrudnega gospoda Furlanija udarjal je naš tamburaški zbor — da je bilo veselje. — Točka za točko se je morala ponavljati, Bistrica je lahko ponosna na svoje dobro izvežbane tamburaše. Gospod Furlani se ne plaši ni zamude časa ne težav, da le doseže svoj namen. Po tamburanju je bil »šaljivi prizor« — ako ga sploh tako imenovati smemo. Saj vendar ni tako grozno šaljivo, ako pevec z breknjem svojo »izvoljenko« kliče?! Da se je »šaljivi prizor« popolnoma izjalovil — nam ni bilo Bog ve kako hudo, saj nasmijali smo se dovolj ob znani burki »Jedno uro doktor«. — Gospod Batišta Josip je bil »doktor« skozi in skozi, le obleka ni bila doktorju primerna. Ivana je igral g. Kregar tako izborna, kakor da bi iz mladih let na odru deloval. Tudi manjše vloge so bile hvalevredno izvedene. Ljunove gospice so igrale, kakor vedno: izvrstno. — Po dovršeni šaljivi loteriji se je pričel živahen ples. Veselica je bila prav dobro obiskana. Mogoče da udobimo v kratkem »gasilni« — dom«. Bilo bi potem mnogo bolje, kajti sedanjí prostori so pretesni za orodje in brizgalne.

Razne vesti.

Čudna pozabljenost. Neki misteriozen slučaj zbija v Londonu veliko pozornost. Mlad dijak iz Cambridge, M. Robert Gwynn, ki studira v Londonu, izginil je na čuden način v kratkem času že v drugič. Pred nekaj časom je izginil prvič in 16 dni ni bilo o njem nikake vesti in le slučajno se je zgubilni zopet vrnil na svoje pravo stanovanje. Nekega dne je namreč v neki kavarni blizu Londona sedel mlad mož ter mirno čital časnike. Kar naenkrat pa je skočil po koncu z vsklikom: »Holah, to sem jaz!« Bil je to pogrešani dijak M. Gwynn, ki je nekoč, stoje na cesti, docela zgubil zmožnost za zavedanje samega sebe, ter se nastanil v nekem hotelu blizu Londona, kjer se je pa sicer vedel čisto normalno. Ko je v časopisu čital naznanilo o svojem izginjenju, povrnil se mu je spomin na njegov lastni jaz. Takoj se je vrnil na svoje stanovanje v London in tedaj se je njegova pozabljenost, oziroma zgubitev spomina pripisovala prenapetemu učenju in obolenju za influenco. Mr. Gwynn je po kratkem odmoru nadaljeval svoje studije, a dne 18. januarja je zopet izginil brez sledi in od tedaj ni nikake vesti o njem. Ponavljanje čudnega slučaja vsekako kaže, da gre tu za posebno psihopatično razpoloženje.

Brzovjavna poročila.

Preosnova volilnega reda na Dunaju. DUNAJ 20. (K. B.) Niževavstrijski deželni zbor je izročil preosnovo volilnega reda za dunajsko občino odseku trinajstoričce. Prihodnja seja bo v četrtek ob 4. uri pop.

Stavke.

DUNAJ 20. (K. B.) Položaj v čeških, moravskih in šlezjskih premogokopnih okrajih se ni spremenil. V Rosicah (na Moravskem) delajo normalno. Miru se ni kalilo.

Odlikovan zdravnik.

PARIZ 20. (K. B.) Načelnik Pasteurjevega laboratorija, dr. Aleksander Marmorek, je imenovan vitezom častne legije.

Italijanski parlament.

RIM 19. (K. B.) Na interpelacijo Pulle o postopanju vlade proti rastočemu delovanju klerikalne stranke, je odgovoril minister Bonasi, da vlada neprenehoma opazuje to gibanje. Državni pravdniki so dobili nalog, da večkrat poročajo o delovanju klerikalcev. Vlada je izdala stroge naredbe glede natančnega izpolnjevanja obstoječih zakonov. Vlada bo vršila svojo dolžnost, da očuva državne ustanove proti vsakemu napadu ter ne kapitulira pred klerikalci.

Pretep med dijaki.

PARIZ 20. (K. B.) »Matin« javlja iz Genta: Sinoči je prišlo med katoliškimi in liberalnimi dijaki do resnega pretepa; več oseb je bilo ranjenih.

Vojna v južni Afriki.

Vojni kritiki o položaju.

LONDON 19. (K. B.) Vojaški kritiki soglašajo v mnenju, da pomenja sicer napre-

dovanje lorda Roberta z ozirom na osvoboditev Kimberleya vspeh ter da se je položaj vsekako zboljšal — v korist Anglije, da se je pa vojna prav za prav le še sedaj resno pričela ter da je premagati še mnogo zaprek, zlasti težkoče hoda skozi sovražno deželo, o čemer je velikanska zavezna progla izpostavljena sovražnim napadom.

O bitki pri Rendsburgu.

PRETORIJA 20. (K. B.) Dopisnik »Renterjeve« poslovnice poroča o napadu, ki so ga Angleži izvršili v četrtek na Boerce pri Rendsburgu, o kateri priliki sta bili dve stotnji polka Wilshire skoro popolnoma ujeti.

Cronje obkoljen.

LONDON 20. (K. B.) Glasom večernih listov je bila sinoči v spodnji zbornici razširjena govorica, da je general French Boercem baje prestrigel pot v Bloemfontein. Vojni urad da je dobil obvestilo, glasom katerega je general Cronje popolnoma obkoljen. »Daily News« poročajo, da so Angleži zasedli strategično važne točke.

Iz Chieveleya.

LONDON 19. (K. B.) »Daily Mail« javlja iz Chieveleya z dne 18. t. m.: Angleži korakali naprej vso nedeljo. Zvečer so imeli v svoji oblasti hrib Saingolo ter se deloma popeli na Monte Cristo. S prvim strelom boerskega topništva je padla danes stofutna granata v skupino deset angležkih topničarjev. Štirje Angleži so mrtvi, eden ranjen. Skupaj so Angleži zadnje tri dni zgubili 81 mož.

Konec vojne se bliža.

LONDON 19. (K. B.) List »Times« piše v nekem članku mej ostalim: Cronjejevi jezdeci pač zbežijo zvečine, a vozove živila in strelivo treba Boercem vsekako vzeti. — »Standard« izraža menenje, da konec vojne še sicer ni neposredno pred vrati, da se ga pa vendar že vidi.

Kelley Kenny Boercem za petami.

LONDON 19. (K. B.) Večernji listi javljajo iz Modder-Riverja z večerajšnjega dne: Glasom zadnjih vesti še divizija Kelly Kenyja vedno pritiska na Boerce, ki se umikajo. Napravili so še več plena. Vsega so si prisvojili 150 vozov. Tudi mnogo škateľ s strelivom, naslovljenih iz zaliva Delagoa kakor »biskošt« v Pretorijo, so dobili Angleži v roke.

Zjedinjene države ne bodo posredovale v vojni.

WASHINGTON 19. (K. B.) Britansko poslanstvo dementira vest, da bi bil predsednik Max Kinley sondiral (vprašal) Pauncefotta, kako bi Angleži sprejeli poskus ameriškega posredovanja v južnoafriški vojni.

Delayre pomaga Cronjeju.

LONDON 20. (K. B.) »Daily Cronicle« javlja iz Modder-Riverja dne 18. t. m.: Poveljnik Delayre poskuša, da bi iz Colesberga pomagal Cronjeju; on zadržuje levo Angleško krilo, da ne morejo tako naglo slediti Cronjeju.

Trgovina in promet.

Cene steklu poskočile.

Avstro-ogerski steklarji so zvišali cene svojim izdelkom za 5%. Trinajst tovarn je ta sklep z okrožnico naznanilo svojim odjemalcem.

Parniška zveza v vzhodni Aziji.

»Novoje Vreme« javlja iz Vladivostoka, da je uprava kitajske vzhodne železnice uvela redno parniško zvezo med Vladivostokom in Port-Artuom.

Draždanska banka.

Korespondenčni biró javlja iz Berolina z dne 19. t. m.: V današnji seji nadzornišva Draždanske banke so predložili bilanco za leto 1899. Čisti dobiček znaša 149.196.13 mark. Občnemu zboru, ki ga skličejo na dan 19. marca, predložijo razdelitev dividende po 9%.

Poročilo ravnateljstva »Trgovske-obrtne registrovane zadruge v Gorici« z neomejenim jamstvom, za opravični mesec januarja 1900.

1. Število zadrúžnikov dne 1. jan. 1900	1433
Naraslo tekom meseca za	45
Padlo tekom meseca za	3
Število zadrúžnikov dne 31. januarja, znašalo je	1475
2. Število deležev dne 1. jan. 1900	2790
Priraslo deležev tekom meseca	103
Odpadlo „ „ „ „	7
Število deležev dne 31. januarja 1900 je znašalo	2886
3. Svota vplaćanih deležev do 1. jan 1900.	kron.. 222880.08
„ „ „ „ tekom meseca	13056.66
„ „ „ „ izplaćanih „ „ „ „	216.—

Svota vplaćanih deležev dne 31. jan. kron	235720.74
Svota podpisanih deležev po 300 K. dne 31. jan.	865800.—
4. Predumov je bilo izplaćanih 1. jan. 1900 K.	586381.98
Priraslo „ tekom meseca	29346.46
Odplašalo se je „ „	9559.28
Stanje predumov dne 31. jan. 1900 kron	606169.16
5. Dopolnilni zaklad znašal je 1. jan. „	47468.21
Tekom meseca doplašalo se je „	3559.14
Stanje dopolnilnega zaklada dne 31. jan. kron	51027.35
6. Do konca meseca prosilo je 1423 prositeljev za predumje v znesku „	1.096005.08
Dovolilo se je v znesku „	883942.44
Izplaćalo „ „ „	783912.24
7. Hranilne vloge znašale so 1. jan. 1900 „	261872.26
Vložilo se je tekom meseca „	25398.18
Izplaćalo „ „ „	17847.13
Stanje hranilnih vlog dne 31. jan. kron	269423.31
v — knjižicah povprek po — kron — vin.	
8. Gotovine v blagajnici 1. jan. 1900 in pri poštni hranilnici	kron 8851.53
Svota prejemkov tekom meseca „	75680.88
Svota izdatkov tekom meseca „	75892.94
Saldo v blagajnici dne 31. jan. 1900 kron	8639.47
9. Denarnega prometa blagajnice v januarju.	kron 151573.82
Rezervni zaklad — kron — vin. je založen	
Hranilne vloge se obrestujejo se po 4 1/2 %	
Lastna glavnica v vplaćanih deležih K.	235720.74
Zaupana glavnica v hranilnih vlogah K.	269423.31
Razmerje 23: 26:	

Trgovinske vesti.

Budimpešta 20. Pšenica za oktober K. 7.84 do 7.85. Pšenica za april K. 7.63 do 7.64 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.39 do 6.40. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.15 do 5.16. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.08 do 5.10.

Pšenica: ponudbe omejene, povpraševanje slabo, mirno. Prodaja: 16000 met. stot. nespremenjeno. Vreme: oblačno.

Hamburg 20. Trg za kavo. Santos good average za mare 37.25 za maj 37.50, za september 38.50, za december 39.25 Denar.

Havre 20. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 45.25, za juli 50 k. frankov 45.50.

Dunajska borza dne 20. februarja.

	večraj	danes
Državni dolg v papirju	99.90	99.80
„ „ v srebru	99.85	99.70
Avstrijska renta v zlatu	98.95	98.80
„ „ kronah 4%	99.60	99.60
Kreditne akcije „ „	236.—	236.80
London 10 Lsr. „ „	242.50	242.50
20 mark „ „	23.62	23.62
Napoleoni „ „	19.27	19.28
100 italijanskih lir „ „	89.80	89.80
Cekini „ „	11.38	11.38

Vabilo

na

sijajno maskarado

katero priredi

„Zveza slovenskih trgovskih pomočnikov“ dne 25. februarja 1900

v gledališču „Armonia“

na korist

»Tržaškemu Sokolu«

Svirala bode vojaška godba c. kr. pešpolka Baron Waldstätten št. 97.

Začetek točno ob 10. uri zvečer.

Vstopnina: za gospode v civilni opravi: 2 kroni; za kostimirane maske, dame in Sokole v opravi: 1 krona.

Lože: v prizemlju: 10 kron, v prvem redu: 8 kron, v II. redu: 6 kron, v III. redu: 4 kron.

Predznambe na lože vsprejema se vsaki dan od 9—12 jutraj in 4—7 ure popoldne v ulici Molino piccolo št. 3, na levo. Vstopnice istotam in v kavarni Commercio. Nerazprodane lože prodajalo se bode 25. februarja v gledališču.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

MEJNARODNI PANORAMA
TRST - Borzni trg 14 - TRST
Od 9. do 24. februarja
III. serija Špansko.
Jako zanimivo potovanje po Havani in sv. Sebastjanu. Arena v času boritve z biki.
50 podob 50.
Vstopnina 20, otroci 10 kr.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20	pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.25	"	brzovl. Dunaj, zveza z Reko
9.25	"	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.55	"	omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	"	pošt. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45	pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	"	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	"	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	"	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	"	pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15	zve. brzovl.	Kormin
8.15	"	Dunaj, zveza s Pešm, Reko
8.45	"	meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	"	do Mürzschlaga
6.10	"	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56	pdp. meš.	iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33	"	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	"	brzovl. iz Kormina
9.28	"	Dunaj, zveza s Pešto, Mihim
10.25	"	pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40	"	brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20	"	omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35	pop.	pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zve. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30	"	brzovl. iz Italije preko Kormina
9.30	"	Dunaj, zveza z Reko
11.35	"	omn. iz Italije preko Kormina
10.38	pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30	pdp.	Herpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	"	Herpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50	pop.	Herpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	"	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	"	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05	pdp.	Divača
9.35	"	Pulj, Rovinj
11.15	"	Herpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15	zve.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	"	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	"	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljce preko Sv. Marka, Škedinja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.45 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in popoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zjutraj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvo, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo 10.42 " in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Lorelei-lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samostojne pomade. To so najslavnejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povpečuje rast istih, poživlja lasnik povpečuje prigrsopdih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gl., 2 gl., 3 gl., 5 gl.
Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem povsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošilja vsa naročila.

Ana Csillag
Dunaj I., Seilergasse 5.

Proda se

radi razdelitve v mestu lepa hiša z gostilno, vrtom, s kegljiščem itd. Krasna lega tik bodočega električnega tramvaja.

Več pové uprava „Edinosti“.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je Vsemogočnemu dopadlo prebлага očeta, oziroma brata in strijca, gospoda

ANTON KVAS

posestnik

danes 18. t. m., popoldne ob 6. uri, po dolgi in mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v starosti 62 let k Sebi v boljše življenje poklicati. Pozemski ostanki dragega ranjkega so bili v torek, dne 20. svečana, ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Turjaški trg šte. 1 (Katoliški dom), blagoslovljeni in potem na pokopališče pri sv. Kristofu položeni k zadnjemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v mnogih cerkvah.

Rajski bodi priporočen v molitev.

V Ljubljani, dne 21. svečana 1900.

Anton Kvas, sin.

„Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu

je odprlo

v soboto 9. februarja 1900

svojo novo gostilno

v ulici Concordia vogel ulice Vespucci

Na obilni obisk najljubneje vabi

Odbor.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samosteklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elizabetne ulice 5.

Pahor Ivan

v ulici Conti šte. 2 ima pekarno in sladličarno. Svež kruh večkrat na dan. Prodajanje moke in sprejemanje domačega kruha v pečivo. Postrežba točna.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo.

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vključbo po 5 1/2 %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stavje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.

Postno-hran. račun št. 837.315.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

priporoča svoje pripoznane najboljše

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Cenilniki
zastonj
in franko

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 %. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na vključbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Urađne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Mesar.

T. Zadnik mesar, ulica S. Francesco 16. postreže vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo

2. gl. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
- 1 pozlačena verižica.
- 1 krasen etui za smodke.
- 1 fino toaletno obrobjeno zrcalo s pokrivalom.
- 1 notes vezan v angleško platno.
- 1 oprava zapetnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 oprava napravnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanim biseri.
- 1 zelo koristna pisalna oprava.
- 1 toaletno milo prijetne vonjave.
- 72 najboljših jeklenih peres.
- 25 finih pismenih zavitkov.
- 25 pol finega pismenega papirja in
- 50 koristnih predmetov za gospodinjje.

Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja za samo 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna hiša

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse šte. 46.

Kar ne ugađa se sprejema nazaj v teku 8 dni.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko.

Zahvala.

Odbor pekovskih pomočnikov je iz dohodkov letošnjega plesa obdaril trinajstotico starih, obnemoglih in za delo ne več sposobnih tovarišev.

Za ta plemeniti čin bratoljubja in tovarištva izrekajo najtoplejšo zahvalo

Obdarjeni.

Ker imam

nekaterih letnikov in posameznih knjig „Matice hrvatske“ po dva iztisa, prodam po enega istih. Piše naj se: Kavarna Comercio.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/2 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Grader, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Line, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd.

trvdke Wolfner & Weisz

na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

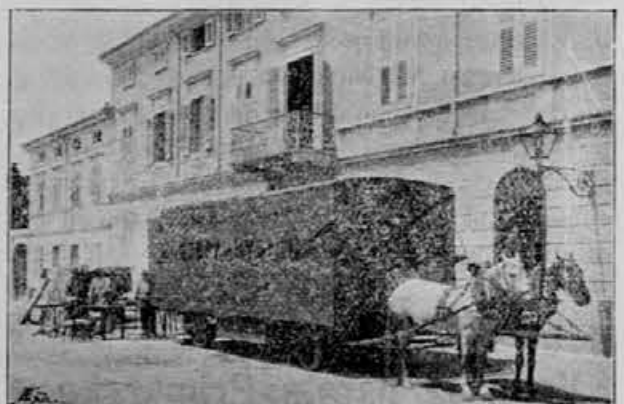
Roberto Bambule
cvetličar
Via delle Torri (Palača Diana).

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovencev v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljenje nepoškodovanega blaga se zagotavlja.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir srčce“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olakati) ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Znideršič & Valenčič v II. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.